

N:o 111.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 29 april 1905.
— — — — Andra Kammaren den 29 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid behandling af handelsmål.

(Lagutskottets utlåtande n:o 51.)

Till Konungen.

Genom proposition af den 6 nästlidne mars har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen antaga propositionen bilagdt förslag till lag om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid behandling af handelsmål.

I fråga om detta förslag har Riksdagen icke funnit anledning framställa annan anmärkning, än att i 3 § bestämmelsen om det hinder för utöfvande af domarebefattning såsom handelskunnig ledamot af rätten, som består däri att någon afträdt sin egendom till konkurs, torde böra bringas i fullkomlig öfverensstämmelse med motsvarande föreskrift i fråga om nämndeman.

Under återopande af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anmäla,

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 16 Häft. (N:is 111, 112.) 1

att Riksdagen, som icke kunnat bifalla Eders Kungl. Maj:ts ofvanberörda proposition i oförändradt skick, för sin del antagit följande

L a g

*om särskild sammansättning af vissa rådstufvurätter vid
behandling af handelsmål.*

Med ändring af hvad lag innehåller häremot stridande förordnas som följer:

1 §.

Vid behandling af handelsmål inför rådstufvurätt i Stockholm, Göteborg eller Malmö skola, där ej nedan annorlunda stadgas, i rätten sitta två af dess lagfarne ledamöter, af hvilka den ene skall föra ordet, samt två handelskunnige män.

Med handelsmål förstås i denna lag tvist om anspråk, som grundar sig på köp af lös egendom eller på aftal om inköp eller försäljning i kommission af sådan egendom, dock endast där fråga är om aftal mellan köpmän i och för deras rörelse. Mål, som skall handläggas i den för växelmål eller för tvister i konkurs stadgade ordning, vare ej hänfördt till handelsmål.

Såsom köpman skall vid tillämpning af denna lag anses enhvar, som, enligt hvad särskildt finnes stadgadt, är pliktig att föra handelsböcker.

2 §.

I stad, där handelskunnige ledamöter skola hafva säte i rådstufvurätten, åligger det stadsfullmäktige att hvartannat år i december månad utse dem, som under nästföljande två år skola i sagda egenskap tjänstgöra, äfvensom ett lika antal suppleanter. Om antalet ledamöter förordnar Konungen för hvarje rådstufvurätt särskildt.

Handels- och sjöfartsnämnd, där sådan finnes, har att i god tid före valet till stadsfullmäktige ingifva uppgift å personer, som till nämnda befattningar anses lämpliga. Uppgiften bör omfatta minst dubbelt så många personer som de, hvilka skola väljas.

3 §.

Handelskunnig ledamot skall vara svensk medborgare och hafva uppnått tjugufem års ålder. Ej må befattningen utöfvas af den, som står under förmynderskap, som afträdt all sin egendom till borgenärer och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han är fri från deras kraf, eller hvars egendom, utan att vara afträdd till konkurs, förvaltas för borgenärers räkning, som förklarats förlustig medborgerligt förtroende eller ock är under framtiden ställd eller af allmän åklagare tilltalad för brott, som kan medföra dylik påföljd, eller som blifvit dömd ovärdig att nyttjas i rikets tjänst eller att föra annans talan inför rätta.

4 §.

Den, som blifvit vald till handelskunnig ledamot eller suppleant, må kunna afsäga sig uppdraget, om han icke är boende inom rådstufvurättens domvärjo, om han uppnått sextio års ålder eller om han varit ledamot två år eller suppleant sex år.

Afsägelse af uppdrag att vara ledamot eller suppleant pröfvas af magistraten.

5 §.

Afgår handelskunnig ledamot eller suppleant före utgången af den tid, för hvilken han blifvit vald, skola stadsfullmäktige, på anmälan af magistraten, anställa nytt val för den återstående tiden.

6 §.

Handelskunnig ledamot eller suppleant må ej i sådan egenskap uppbära arfvode.

7 §.

Frågor om de handelskunnige ledamöternas och suppleanternas indelning till tjänstgöring och om ledighet för dem handläggas i samma

ordning som enahanda frågor beträffande rådmän. Vid indelningen till tjänstgöring skola iakttagas de föreskrifter Konungen meddelar.

8 §.

Skulle vid något rättegångstillfälle handelskunnig ledamot uteblifva och kan ej suppleant tillkallas, äge rätten utse en handelskunnig man att vid det tillfälle träda i den uteblifnes ställe.

9 §.

Har vid uttagande af stämning käranden begärt, att handelskunnige ledamöter skola deltaga i målets handläggning, skall vid målets företagande rätten bestå af lagfarne och handelskunnige ledamöter såsom i 1 § sägs. Finnes målet ej vara till handelsmål hänförligt, förordne rätten, att den under målets vidare handläggning skall vara sammansatt såsom för tvistemål i allmänhet är stadgad.

Är icke vid stämningens uttagande sådan begäran framställd, som förut nämnts, varde målet företaget af rätten sådan den är sammansatt i tvistemål i allmänhet. Vill svaranden, att rätten skall sammansättas så som i 1 § är föreskrivet, framställe invändning därom vid första rättegångstillfälle, då han är tillstädes. Gör han det ej, äge ej ändring i rättens sammansättning rum, ändå att målet är af handelsmåls egenskap.

10 §.

Skola flera tvistefrågor handläggas gemensamt och är någon bland dem af handelsmåls egenskap, gälle i fråga om rättens sammansättning hvad här ofvan är stadgad om handelsmål.

11 §.

Varder mål draget under högre rätt, må ej där komma under pröfning huruvida handelskunnige ledamöter bort deltaga uti målets behandling vid rådstufvurätten.

12 §.

Konungen äger på framställning af stadsfullmäktige i stad, som icke är nämnd i 1 §, förordna, att denna lag skall äga tillämpning i afseende å därvarande rådstufvurätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1906; dock att mål, hvari stämning utfärdats före nämnda dag, skola behandlas enligt äldre lag. Val, hvarom i 2 § är föreskrifvet, skall förrättas första gången år 1905.

Stockholm den 29 april 1905.

Med undersätlig vörtnad.